Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2024/1496

28.5.2024

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΚΕΠΠΑ) 2024/1496 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 27ης Μαΐου 2024

για την τροποποίηση της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 29,

Έχοντας υπόψη την πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 31 Μαΐου 2013 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ ([1]).

(2) Το Συμβούλιο εξακολουθεί να ανησυχεί βαθύτατα για την κατάσταση στη Συρία. Έχουν περάσει περισσότερα από 13 έτη και η σύγκρουση στη Συρία κάθε άλλο παρά έχει τελειώσει, ενώ παραμένει πηγή δεινών και αστάθειας. Ο τραγικός σεισμός της 6ης Φεβρουαρίου 2023 επιδείνωσε την ήδη οικτρή ανθρωπιστική κατάσταση στη χώρα και αύξησε τις ανάγκες του συριακού πληθυσμού.

(3) Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ελήφθησαν λόγω της κατάστασης στη Συρία, δεν έχουν ως σκοπό να προκαλέσουν προβλήματα ούτε να εμποδίσουν την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένης της ιατρικής αρωγής. Το εμπόριο στην πλειονότητα των τομέων μεταξύ της Ένωσης και της Συρίας, συμπεριλαμβανομένων των τροφίμων και των φαρμάκων, δεν περιορίζεται από τα περιοριστικά μέτρα που ενέκρινε το Συμβούλιο λόγω της κατάστασης στη Συρία. Επιπλέον, σε ό,τι αφορά μεμονωμένα μέτρα, υπάρχουν εξαιρέσεις που επιτρέπουν τη διάθεση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων σε καταχωρισμένα πρόσωπα και οντότητες, όταν τα εν λόγω κεφάλαια ή οι εν λόγω οικονομικοί πόροι είναι αναγκαίοι αποκλειστικά για την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στη Συρία ή βοήθειας στον άμαχο πληθυσμό στη Συρία. Σε ορισμένες περιπτώσεις, απαιτείται προηγούμενη έγκριση από την οικεία εθνική αρμόδια αρχή.

(4) Στα συμπεράσματά του, της 20ής Μαΐου 2021, σχετικά με την «ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την ανθρωπιστική δράση της ΕΕ: Νέες προκλήσεις, ίδιες αρχές», το Συμβούλιο επαναβεβαίωσε τη δέσμευσή του να αποφύγει και, όπου είναι αναπόφευκτο, να μετριάσει στον μέγιστο δυνατό βαθμό, τις ενδεχόμενες ακούσιες αρνητικές επιπτώσεις των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης στη βασιζόμενη σε αρχές ανθρωπιστική δράση. Το Συμβούλιο επανέλαβε ότι τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης συνάδουν με όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, ιδίως το διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και το διεθνές δίκαιο για τους πρόσφυγες. Υπογράμμισε τη σημασία της πλήρους τήρησης των ανθρωπιστικών αρχών και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στην πολιτική κυρώσεων της Ένωσης, μεταξύ άλλων με την εισαγωγή στα καθεστώτα περιοριστικών μέτρων, κατά πάγιο τρόπο ανθρωπιστικών εξαιρέσεων, όπου αρμόζει, και μεριμνώντας για την ύπαρξη αποτελεσματικού πλαισίου για τη χρήση τέτοιου είδους εξαιρέσεων από τις ανθρωπιστικές οργανώσεις.

(5) Στις 9 Δεκεμβρίου 2022 το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΗΕ) εξέδωσε την απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΑΣΑΗΕ) 2664 (2022), στην οποία υπενθυμίζονται οι προηγούμενες αποφάσεις του για την επιβολή μέτρων κυρώσεων σε απάντηση στις απειλές κατά της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, και τονίζεται ότι τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών για την επιβολή κυρώσεων, που είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του διεθνούς δικαίου, δεν προορίζονται να έχουν αρνητικές ανθρωπιστικές συνέπειες για τους άμαχους πληθυσμούς ούτε δυσμενείς επιπτώσεις για τις ανθρωπιστικές δραστηριότητες ή για όσους επιτελούν τέτοιο έργο. Το ΣΑΗΕ αποφάσισε, στην παράγραφο 1 της ΑΣΑΗΕ 2664 (2022), ότι η διάθεση, η διεκπεραίωση ή η καταβολή κεφαλαίων, άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων ή η παροχή αγαθών και υπηρεσιών που είναι αναγκαία για να εξασφαλιστεί η έγκαιρη παράδοση ανθρωπιστικής βοήθειας ή για να στηριχτούν άλλες δραστηριότητες που αποσκοπούν στην ικανοποίηση βασικών ανθρώπινων αναγκών ορισμένων φορέων, επιτρέπονται και δεν συνιστούν παραβίαση της δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που επιβάλλεται από το ΣΑΗΕ ή τις επιτροπές κυρώσεων του ΣΑΗΕ.

([1]) Απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2013, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ L 147 της 1.6.2013, σ. 14).

(6) Στις 14 Φεβρουαρίου 2023 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/338 ([2]), με την οποία εισήχθη η εξαίρεση για ανθρωπιστικούς λόγους σύμφωνα με την ΑΣΑΗΕ 2664 (2022) στα καθεστώτα περιοριστικών μέτρων της Ένωσης τα οποία θέτουν σε εφαρμογή τα μέτρα που αποφασίστηκαν από το ΣΑΗΕ ή τις επιτροπές κυρώσεων του ΣΑΗΕ. Στις 31 Μαρτίου 2023, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/726 ([3]), με την οποία εισήχθη η εξαίρεση για ανθρωπιστικούς λόγους σύμφωνα με την ΑΣΑΗΕ 2664 (2022) στα καθεστώτα περιοριστικών μέτρων της Ένωσης τα οποία θέτουν σε εφαρμογή τα μέτρα που αποφασίστηκαν από το ΣΑΗΕ ή τις επιτροπές κυρώσεων του ΣΑΗΕ, καθώς και στα συμπληρωματικά μέτρα που αποφασίστηκαν από το Συμβούλιο. Στις 27 Νοεμβρίου 2023, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/2686 ([4]), με την οποία εισήχθη η εξαίρεση για ανθρωπιστικούς λόγους σε ορισμένα καθεστώτα περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, προς όφελος φορέων που ορίζονται στην ΑΣΑΗΕ 2664 (2022), οργανώσεων και οργανισμών στους οποίους η Ένωση έχει χορηγήσει το πιστοποιητικό ανθρωπιστικής συνεργασίας, οργανώσεων και οργανισμών που είναι πιστοποιημένοι ή αναγνωρισμένοι από κράτος μέλος και εξειδικευμένους οργανισμούς των κρατών μελών.

(7) Στις 23 Φεβρουαρίου 2023 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/408 ([5]), με την οποία θεσπίστηκε εξαίρεση από τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων και από τους περιορισμούς όσον αφορά τη διάθεση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων σε καταχωρισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και οντότητες, προς όφελος διεθνών οργανισμών και ορισμένων καθορισμένων κατηγοριών φορέων που συμμετέχουν σε ανθρωπιστικές δραστηριότητες, για μια αρχική περίοδο έξι μηνών έως τις 24 Αυγούστου 2023. Στις 14 Ιουλίου 2023, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/1467 ([6]), με την οποία παρατάθηκε η εν λόγω εξαίρεση έως τις 24 Φεβρουαρίου 2024. Στις 18 Δεκεμβρίου 2023, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/2876 ([7]), με την οποία παρατάθηκε περαιτέρω η εξαίρεση έως την 1η Ιουνίου 2024 με σκοπό να διευκολυνθεί η ταχεία χορήγηση της ενίσχυσης και να παρασχεθεί προβλεψιμότητα και ασφάλεια δικαίου για τους φορείς που επωφελούνται από την εν λόγω εξαίρεση.

(8) Προκειμένου να αυξηθεί η συνοχή μεταξύ των καθεστώτων περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και εκείνων που εγκρίνονται από το ΣΑΗΕ ή τις επιτροπές κυρώσεων του ΣΑΗΕ, και να διασφαλιστεί η συνεχής έγκαιρη παράδοση ανθρωπιστικής βοήθειας ή να στηριχτούν άλλες δραστηριότητες που στηρίζουν βασικές ανθρώπινες ανάγκες, το Συμβούλιο κρίνει ότι η εξαίρεση που θεσπίστηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/408 θα πρέπει να αντικατασταθεί από εξαίρεση από τα μέτρα δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων τα οποία εφαρμόζονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που κατονομάζονται στην απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ, καθώς και εξαίρεση από τους περιορισμούς όσον αφορά τη διάθεση σε αυτά κεφαλαίων και οικονομικών πόρων, προς όφελος φορέων που κατονομάζονται στην ΑΣΑΗΕ 2664 (2022), οργανώσεων και οργανισμών στους οποίους η Ένωση έχει χορηγήσει το πιστοποιητικό ανθρωπιστικής συνεργασίας, οργανώσεων και οργανισμών που είναι πιστοποιημένοι ή αναγνωρισμένοι από κράτος μέλος και εξειδικευμένους οργανισμούς των κρατών μελών. Η εν λόγω εξαίρεση θα πρέπει να ισχύσει έως την 1η Ιουνίου 2025, σύμφωνα με την ημερομηνία λήξης της εφαρμογής της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ, λαμβανομένου υπόψη ότι, με την επιφύλαξη της επανεξέτασης της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ, το Συμβούλιο σχεδιάζει νέα παράταση της εν λόγω εξαίρεσης μετά την 1η Ιουνίου 2025. Επιπροσθέτως, το Συμβούλιο κρίνει ότι θα πρέπει να τροποποιηθεί ο υφιστάμενος μηχανισμός παρέκκλισης για τις οργανώσεις και τους φορείς που συμμετέχουν σε ανθρωπιστικές δραστηριότητες και δεν μπορούν να επωφεληθούν από την εν λόγω απαλλαγή. Επιπλέον, το Συμβούλιο κρίνει επίσης ότι θα πρέπει να εισαχθεί ρήτρα επανεξέτασης σχετικά με τις εξαιρέσεις αυτές.

(9) Απαιτείται περαιτέρω δράση της Ένωσης προκειμένου να εφαρμοστούν ορισμένα μέτρα της παρούσας απόφασης.

(10) Η απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ θα πρέπει, κατά συνέπεια, να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ τροποποιείται ως εξής:

1) το άρθρο 28α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

([2]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/338 του Συμβουλίου, της 14ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση ορισμένων αποφάσεων και κοινών θέσεων του Συμβουλίου σχετικά με περιοριστικά μέτρα με σκοπό την προσθήκη διατάξεων σχετικά με εξαίρεση για ανθρωπιστικούς λόγους (ΕΕ L 47 της 15.2.2023, σ. 50).

([3]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/726 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2023, για την τροποποίηση ορισμένων αποφάσεων του Συμβουλίου σχετικά με περιοριστικά μέτρα με σκοπό την προσθήκη διατάξεων σχετικά με εξαίρεση για ανθρωπιστικούς λόγους (ΕΕ L 94 της 3.4.2023, σ. 48).

([4]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/2686 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2023, για την τροποποίηση ορισμένων αποφάσεων του Συμβουλίου σχετικά με περιοριστικά μέτρα με σκοπό την προσθήκη διατάξεων σχετικά με ανθρωπιστικές εξαιρέσεις (ΕΕ L, 2023/2686, 28.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2686/oj).

([5]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/408 του Συμβουλίου, της 23ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ L 56 Ι της 23.2.2023, σ. 4).

([6]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/1467 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2023, για την τροποποίηση της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ L 180 της 17.7.2023, σ. 41).

([7]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/2876 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ L, 2023/2876, 19.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2876/oj).

«Άρθρο 28α

1. Οι απαγορεύσεις που ορίζονται στο άρθρο 28 παράγραφοι 1, 2 και 5 δεν εφαρμόζονται έως την 1η Ιουνίου 2025 για την παροχή, διεκπεραίωση ή πληρωμή κεφαλαίων, άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων ή την παροχή αγαθών και υπηρεσιών που απαιτούνται για τη διασφάλιση της έγκαιρης παράδοσης της ανθρωπιστικής βοήθειας ή για τη στήριξη άλλων δραστηριοτήτων προς ικανοποίηση βασικών ανθρώπινων αναγκών, όταν η εν λόγω βοήθεια και οι εν λόγω λοιπές δραστηριότητες διεκπεραιώνονται από::

α) τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων, των ταμείων και άλλων οντοτήτων και φορέων του, καθώς και τους εξειδικευμένους οργανισμούς και συναφείς οργανώσεις του·

β) διεθνείς οργανισμούς·

γ) ανθρωπιστικές οργανώσεις με καθεστώς παρατηρητή στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και μέλη των εν λόγω ανθρωπιστικών οργανώσεων·

δ) διμερώς ή πολυμερώς χρηματοδοτούμενες μη κυβερνητικές οργανώσεις που συμμετέχουν στα σχέδια ανθρωπιστικής δράσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, στα σχέδια αντιμετώπισης του προσφυγικού ζητήματος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, σε άλλες εκκλήσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή σε ανθρωπιστικές ομάδες που συντονίζονται από το Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών·

ε) οργανώσεις και οργανισμούς στους οποίους η Ένωση έχει χορηγήσει το πιστοποιητικό ανθρωπιστικής συνεργασίας ή οι οποίοι έχουν πιστοποιηθεί ή αναγνωριστεί από κράτος μέλος σύμφωνα με εθνικές διαδικασίες·

στ) εξειδικευμένους οργανισμούς των κρατών μελών· ή

ζ) τους υπαλλήλους, τους αποδέκτες επιχορήγησης, τις θυγατρικές ή τους εταίρους υλοποίησης των οντοτήτων που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως στ), όταν και στον βαθμό που ενεργούν υπό αυτές τις ιδιότητες.

2. Η απαγόρευση που ορίζεται στο άρθρο 28 παράγραφος 5 δεν εφαρμόζεται στα κεφάλαια ή τους οικονομικούς πόρους που διατίθενται στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και τις οντότητες που απαριθμούνται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ από δημόσιους φορείς, ή από νομικά πρόσωπα ή οντότητες που λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση για την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στη Συρία ή για την παροχή αρωγής στον άμαχο πληθυσμό στη Συρία, όταν η παροχή των εν λόγω κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων προορίζεται για την αγορά ή μεταφορά προϊόντων πετρελαίου, ή σε περίπτωση συνδεόμενης χρηματοδότησης ή χρηματοδοτικής συνδρομής, με αποκλειστικό σκοπό την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στη Συρία ή την παροχή αρωγής στον άμαχο πληθυσμό της Συρίας σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3.

3. Σε περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου και κατά παρέκκλιση από τις απαγορεύσεις που καθορίζονται στο άρθρο 28 παράγραφοι 1, 2 και 5, οι αρμόδιες αρχές κράτους μέλους μπορούν να επιτρέπουν την αποδέσμευση ορισμένων δεσμευμένων κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων ή τη διάθεση ορισμένων κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων, υπό τις προϋποθέσεις που αυτές κρίνουν ότι ενδείκνυνται, αφού διαπιστώσουν ότι η παροχή των εν λόγω κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων είναι αναγκαία για την έγκαιρη παράδοση ανθρωπιστικής βοήθειας ή για τη στήριξη άλλων δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην ικανοποίηση βασικών ανθρώπινων αναγκών.

4. Ελλείψει αρνητικής απόφασης, αίτησης παροχής πληροφοριών ή κοινοποίησης για πρόσθετο χρόνο από την οικεία αρμόδια αρχή εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής αίτησης για χορήγηση άδειας δυνάμει της παραγράφου 2, η εν λόγω άδεια θεωρείται ότι χορηγήθηκε.

5. Η απαγόρευση που ορίζεται στο άρθρο 28 παράγραφος 5 δεν εφαρμόζεται στα κεφάλαια ή τους οικονομικούς πόρους που διατίθενται στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή τις οντότητες που απαριθμούνται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ από διπλωματικές ή προξενικές αποστολές, εάν η παροχή των εν λόγω κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων είναι σύμφωνη με το άρθρο 5 παράγραφος 4.

6. Το οικείο κράτος μέλος ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή για οποιαδήποτε άδεια που χορηγείται δυνάμει των παραγράφων 3 και 4, εντός 4 εβδομάδων από τη χορήγησή τους.»·

2) στο άρθρο 34, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Οι εξαιρέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 28α παράγραφοι 1 έως 4 όσον αφορά το άρθρο 28 παράγραφοι 1, 2 και 5 επανεξετάζονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, και τουλάχιστον κάθε 12 μήνες ή κατόπιν επείγοντος αιτήματος κράτους μέλους, του ύπατου εκπροσώπου ή της Επιτροπής εάν έχει επέλθει θεμελιώδης αλλαγή των περιστάσεων.».

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 27 Μαΐου 2024.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. BORRELL FONTELLES